

Bičhaldo lil e Rimljanurende

E Pavlese pozdravura

¹ Kava lil pisiv me, o Pavle, o sluga e Isuseso e Hristeso. O Dol akharda man te avav leso apostoli thaj odredisada man te objaviv e Devleso Lačho Lafi

² savo o Dol angleder obečisada prekale prokura ano Sveto lil.

³ Gova Lačho Lafi si tare leso Čhavo, savo si palo bijandipe potomko e caroso e Davideso.

⁴ O Isus Hrist, amaro Gospod, sikadilo kaj si e Devleso Čhavo kana o Dol zorasa vazdija le tare mule e Duxosa taro svetost.

⁵ Prekal leste me dobisadem milost te avav leso apostol, te bi akharava e manušen tare sa e narodura te pačan ane leste thaj te aven lese poslušna.

⁶ I tumen sen maškar kola saven o Dol akharda te preperen e Isuse e Hristese.

⁷ Pisiv kava lil savorende save sen ano Rim, kas o Dol mandol thaj kas akharda te aven lese manuša:

Milost thaj o mir tumende taro Dol, amaro Dad thaj taro Gospod o Isus o Hrist.

O Pavle mandol te posetil o Rim

⁸ Angleder sa, zahvaliv man e Devlese prekalo Isus Hrist savorende tumende, golese so tare tumaro pačajipe vačarol pe ke sa o sveto.

⁹ O Dol, save me služiv sa me duxosa kana objaviv averende o Lačo Lafi tare leso Čhavo, vov si mingro svedoko kaj uvek dav ma gođi tumendar.

¹⁰ Ane mingre molitve, stalno moliv ma o Dol pale piro manglipe te dol ma konačno te šaj avav ke tumende.

¹¹ Golese so čače mangav te dikhav tumen, te šaj dav tumen nesavo duxovno daro savo ka zuravol tumen,

¹² gija katane mingre thaj tumare pačajimasa te zurava jekh avere.

¹³ Phralalen thaj phejalen manglalen, mangav te džanen kaj but droma mangljem te posetiv tumen. Golese kaj mangav i maškar tumende te ćidav duxovno bijandipe, sar so ćidijem maškare aver narodura, al dži akana sema sprećimo.

¹⁴ Isi man ista obaveze te propovediv savorende: paše civilizovana thaj paše divljakura, paše džangle thaj paše bidžangle.

¹⁵ Golese but mangav te propovediv o Lačo Lafi i tumende ano Rim.

O zuralipe taro Lačo Lafi

¹⁶ Ni ladžav taro Lačo Lafi golese kaj gova si zuralipe e Devleso savo spasil dži jekhe savo pačal: emanglerder e Jevrejen a pale gova i e abandžijen.

¹⁷ Golese kaj ano Lačo Lafi objavimo si e Devleso način sar postignil pe o pravednost savo počnil thaj završil pe e pačajimasa, sar so si pisimo i ano Sveto lil: "O pravedniko ka živil taro pačajipe."

Savore grešisade

¹⁸ E Devlesi holi objavimi si taro nebo pe sa bidevlikane thaj pe nepravredna buća e manušenđe save pe nepravrednone bućencar garaven o čačipe.

¹⁹ Golese, so šaj džanol pe taro Dol, lenđe si pindžarutno, golese kaj o Dol sikada lenđe gova.

²⁰ E Devlesi večno zor thaj o devlipe našti te dičhol, al taro postanko e svetoso šaj dičhen pe thaj te haljaren pe ane kova so o Dol ćerda. Golese naj len nisavo opravdanje paše pe buća.

²¹ Golese so, iako džanglje e Devlese, ni dije le slava sar Devlese niti zahvalisajle lese. Mesto gova, lengo gođaveripe sasa čučo, a lenđe nerazumna ile dolda o kalipe.

²² Vaćarde pese kaj si gođavera, al ćerdile dile.

²³ Thaj i slava e Devlesi savo nikad ni merol, menjisade slikasa thaj oblikosa taro mulikano manuš, tare čiriklja, tare životinje ke štar pingre thaj tare gmizavcura.

²⁴ Golese predija len o Dol ano bludničko melalipe so sasa ane lenđe ile, te ćeren pumare telurencar ladžutne buća jekh averesa.

²⁵ Menjisade e Devleso čačipe xoxaimasa thaj slavisade thaj služisade kova so si ćerdo vastencar, mesto e Stvoritelje, kase si i slava ane sa e đivesa. Amin.

²⁶ Gijate, o Dol predija len ane lenđe ladžutne strastura. Mesto te avol len prirodna polna odnosura, lenđe romnja ćerde len neprirodna.

²⁷ Gijate i e murša ačhade e prirodna polna odnosura e romnjenca thaj phabile ani požuda jekh premal avereste. E murša e muršencar lije

te éeren ladžutne buća thaj primisade pe peste zaslužimi kazna paše pe perverzna buća.

²⁸ A golese kaj ni smatrisade kaj si vredno te aračhen o čačukano pindžaripe e Devleso, vov predija len lende dile gođende save navedisade len te éeren buća save ni trubun.

²⁹ Pherde si sa e vrste grehura, rumipe, pohlepa thaj bilačhipe. Ane lende si zavist, mudaripe, čingara, prevare thaj podmuklo manglipe. Ogovorin jekh avere,

³⁰ klevetin, mrzin e Devle, bezobrazna, barikane thaj hvalin pe. Den gođi taro nevo bilačhipe, ni šunen e dade thaj e da,

³¹ dile si, ni ispunin pe obećanjura, bizo osećanje si thaj naj len samilost premal avera.

³² Kala manuša džanen e Devleso upozorenje kaj kola save gija živin zaslužin meripe. Al von na samo so gija živin, nego ohrabrin i averen te éeren gija.

2

E Devleso pravedno sudo

¹ Golese naj tut izgovor, manušeja savo sudi averen, bilo savo san. Golese kaj, ane so sudi averen, osudi korkoro tut, golese kaj tu so sudi éere gova so i von.

² Amen džana kaj o sudo e Devleso si pravedno pe kola save éeren gasave buća.

³ Al, tu manušeja, savo sudi kolen save éeren gasave buća, a korkoro éere len, misli kaj ka naše tare Devleso sudo?

⁴ Dal preziri e Devleso barvalo šukaripe, trpipe thaj strpljenje thaj ni džane kaj leso šukaripe mandol te inđarol tut ko pokajanje?

⁵ Al, zbog čiro zuralo thaj bipromenimo ilo sa po but čhuve pe tute e Devlesi holi za ko đive kana o Dol ka sikavol lesi pravedno presuda.

⁶ Golese kaj, o Dol “ka iril svakonese pale lese buća.”

⁷ Vov ka iril svakonese džuvdimasa bizo meripe, kolende save ni ačhen te čeren šukar buća gija so roden i slava, o čast thaj o džuvdipe bizo meripe.

⁸ Al pe bare holjasa ka kaznil kolen save taro sebičnost ni pokorin pe pašo čačipe, nego džan palo nepravедnost.

⁹ I nevolja thaj i muka ka aračhol dži jekhe manuše savo čerol bilačhipe – angleder e Jevrejen, al pale gova i e abandžijen.

¹⁰ Al dži jekhe savo čerol šukar, o Dol ka dol i slava, o čast thaj o mir – angleder e Jevrejen, al pale gova i e abandžijen.

¹¹ Golese so o Dol ni čerol razlika maškare manuša.

¹² Sa kola save čeren greh thaj naj len e Mojsijaso Zakon, isto gija bizo Zakon ka aven hasarde. A sa kola save čeren greh thaj isi len Zakon, ka aven sudime palo Zakon.

¹³ Golese kaj, ane Devlese jakha naj pravedna kola manuša save samo šunen o Zakon, nego ka aven opravdime kola save ičaren pe po Zakon.

¹⁴ Nesave, save naj Jevreja thaj ni pindžaren o Zakon, prirodno čeren kova so vačarol o Zakon. Iako naj len Zakon, ane pire ile isi len Zakon.

¹⁵ Von gija sikaven kaj gova so mandol o Zakon, pisimo si ane lenđe ile. Gova sikaven i golesa so osetin so si šukar, a so naj. Lendi gođi jekh drom tužil len thaj aver drom čak branil len.

¹⁶ Sa kava ka avol ane gova đive kana o Dol prekal o Hrist o Isus ka sudil e manušenje tajne, sar so objavisadem gova ano Lačho Lafi.

E Jevreja thaj o Zakon

¹⁷ Al tu akhare tut Jevrejo thaj tu osloni tut po Zakon thaj hvali tut e Devlesa,

¹⁸ džane so o Dol mandol thaj andaro Zakon sikliljan te pindžare so si ispravno.

¹⁹ Uverimo san kaj san vodiči e korengo, o videlo kolende so si ano mrako,

²⁰ kaj san kova savo sikavol e bidžanglen thaj kaj san učitelji paše manuša save naj zrele golese kaj isi tut Zakon, savo si pherdo džanglipe thaj čačipe.

²¹ Sose, gija, tu so sikave averen, ni sikave korkoro tut? Tu, savo averen sikave te ma čoren, sose tu čore?

²² Tu, savo vaćare te ma ćerol pe preljuba, sose gova ćere? Tu, savo preziri e idoluren, sose koristi e čordane stvaru andar lenđe hramura?

²³ Tu, so hvali tut kaj pindžare e Devleso Zakon, sose vredi e Devle gija so phade o Zakon?

²⁴ Sar so si pisimo ano Sveto lil: "Zbog tumende hulin e Devleso alav maškare avera narodura."

²⁵ O suneti isi le vrednost te icardan tut po Zakon. Al te phagljan o Zakon, ka ave sar kova savo naj sunetimo.

²⁶ Te ícarol pe o bisunetimo manuś pe gova so mandol o Zakon, ni li ka avol đindo maškare sunetime?

²⁷ Kova savo naj sunetimo telesno, al ícarol pe po Zakone, ka sudil tut savo san sunetimo thaj isi tut pisimo Zakon, al phade o Zakon.

²⁸ Golese, naj Jevrejo kova savo si Jevrejo samo avral, ni suneti naj gova so si ćerdo avral thaj telesno.

²⁹ Pravo Jevrejo si kova savo si Jevrejo ano ilo thaj čačukano suneti si promena e ileša savo ćerol o Duxo, a na pisimo Zakon. Gasavo manuś ni primil pohvala tare manuśa, nego taro Dol.

3

E Devleso vernost

¹ Savo prednost tegani isi e Jevrejen, il savo vrednost isi taro suneti?

² But baro vrednost ane sa, golese so angleder e Jevrejende dije pe e Devlese lafura.

³ Al so te nesave lendar sesa bipačavne? Dal lengo bipačajipe ka peravol o vernost e Devleso?

⁴ Na, nisar! Nek sikadol kaj si o Dol čačukano iako si dži jekh manuś xoxavno, sar so si pisimo ano Sveto lil:

“Gija ka ave opravdimo ćire lafurencar, thaj ka pobedi kana ka sudin tut.”

⁵ Al ako amari nepravda sikavol savo pravedno si o Dol, so šaj vaćara pe gova? O Dol li si nepravedno kana sikavol pi holi? Vaćarav gija sar so e manuśa den godi.

⁶ Na, nisar! Sar bi tegani šajine o Dol pravedno te sudil e svetose?

⁷ Al te mingro xoxaipe sikavol kaj e Devleso
čačipe si po baro thaj anol gova lese i slava, sose
tegani te avav sudimo sar grešniko?

⁸ Gova bi avola isto sar te vačara: “Ćera
bilačipe te bi avola šukaripe!”, sar so nesave
bilače vačaren kaj amen sikava. Gola save gija
phenen, zaslužin i osuda!

Sa e manuša si grešnikura

⁹ Tegani, dal sam amen e Jevreja po šukar
averendar? Na, nisar! Golese kaj već vačardam
tare Jevrejura thaj i tare abandžije kaj sa si talo
greh.

¹⁰ Sar so si pisimo ano Sveto lil:
“Khoni naj pravedno, nijekh;

¹¹ Nijekh ni haljarol;
naj nijekh savo bi rodola e Devle.

¹² Savore crdije pe taro Dol,
thaj savore ćerdile bezvredna.

Naj nijekh savo bi ćerola šukaripe,
khoni naj, nijekh.

¹³ Lenđe muja si putarde limora,
pe čhibencar xoxaven,
thaj pe lenđe vušta si otrovo e sapengo.

¹⁴ Lenđe muja si pherde armajencar thaj
ćerčimasa.

¹⁵ Lenđe pingre sidaren te čhoren rat.

¹⁶ Kaj god te džan, anen beda thaj bilačipe.

¹⁷ Thaj mirno drom ni pindžarde.

¹⁸ Ane lenđe jakha naj nisavi dar taro Dol.”

¹⁹ Al amen džana kaj gova so o Zakon vačarol,
vačarol kolende so si talo Zakon, khanika te ni

avol nisavo izgovor thaj sa o sveto te ačhol anglo Devleso sudo.

²⁰ Golese kaj, e bućencar taro Zakon nijekh manuš ni ka avol pravedno anglo Dol. Golese kaj o Zakon anol e manuše dži ko džanglipe kaj si grešniko.

Sar o Dol opravdil e manušen

²¹ Al akana, sikadol o pravednost e Devleso bizo Zakon, sar so svedočin tare gova o Zakon thaj e Prorokura.

²² Anglo Dol sam opravdime pačajimasa ano Isus Hrist, savore save pačan. Golese so naj razlika maškare manuša:

²³ Golese kaj savore grešisade thaj hasarde i slava e Devlesi.

²⁴ Al opravdime si anglo Dol palo leso milost thaj avol prekalo otkupljenje taro Hrist o Isus. Gova si e Devleso daro.

²⁵ O Dol odredisada e Isuse sar žrtva pašo greh. Akana amende si oprostime e grehura golese so pača kaj o Isus dija po džuvdipe gija so čhorda po rat. Gija o Dol sikada po pravednost, golese so sasa strpljivo thaj ni kaznisada e grehura save sesa ćerde angleder.

²⁶ A gova o Dol ćerda te bi ane kava vreme sikavola po pravednost, kaj si Vov korkoro pravedno thaj te opravdil dži jekhe savo pačal ano Isus.

²⁷ Golese, isi li sose khoni te hvalil pe korkoro pesa? Naj sose. Palo savo zakon? Palo zakon e bućengo? Na, nego palo zakon e pačajimaso.

28 Golese so amen misli kaj o manuš si opravidmo e pačajimasa, a na gija so ćerol e buća taro Zakon.

29 Il si o Dol samo o Dol e Jevrejengo? Dal naj o Dol i avere narodurengo? Va, vov si o Dol i avere narodurengo.

30 Golese kaj si samo jekh Dol. Vov pačajimasa ka opravidil kolen save si sunetime thaj prekali pač kolen save naj sunetime.

31 Čhinava li gija o Zakon e pačajimasa? Na, nisar! Mesto gova, amen e pačajimasa ićara amen po Zakon.

4

E Avraameso pačajipe

1 So šaj te vaćara, so o Avraam otkrijisada tari pač, amaro paradad palo telo?

2 Golese kaj, te sasa o Avraam opravidmo pe bućencar, bi avola le razlog sosa te hvalil pe, al na anglo Dol.

3 Golese o Sveto lil vaćarol: “O Avraam pačaja e Devlese thaj o Dol đinda lese leso pačajipe sar pravednost.”

4 Kolesse savo ćerol bući, ni đinol pe i plata sar poklon, nego sar dugo.

5 A kolesse savo ni ćerol bući thaj pačal ano Dol savo opravidil e grešnikuren, lese o pačajipe đinol pe ano pravednost.

6 Gija o David o caro vaćarda kaj si blagoslovimo o manuš kase o Dol đinol o pravednost bizo obzir tare lese buća.

7 “Blagoslovime si kola

kase sesa oprostime e bilače buća
thaj kase grehura si učharde.

⁸ Blagoslovimo si kova

kase o Gospod ni đinol o greh.”

⁹ Kava blagosloviše si samo e sunetimende, il i e bisunetimende? Golese so vačara kaj o Dol đinda e Avraamese leso pačajipe sar pravednost.

¹⁰ Kana sasa lese leso pačajipe đindo? Kana sasa sunetimo il bisunetimo? Na kana sasa sunetimo, nego kana vadži sasa bisunetimo.

¹¹ Vov primisada o sunetipe sar znako, sar pečato taro pravednost savo dobisada pačajimasa vadži angleder kana ni sasa sunetimo. Golese si o Avraam duxovno dad sa kolende save pačan bizo obzir dal si sunetime il naj, savorende te đinol pe lengo pačajipe sar pravednost.

¹² O Avraam si o dad na samo e sunetimengo nego i kolengo save džan pale lesi pač savi sikada kana vadži ni sasa sunetimo.

E Devlese obećanjura primin pe e pačajimasa

¹³ Golese kaj, o obećanje so o Dol dija e Avraamese il lese potomstvose kaj ka nasledil o sveto, ni avilo palo Zakon, nego palo pravednost savo si rezultat e pačajimaso.

¹⁴ Ako si e naslednikura kola save icaren pe po Zakon, tegani o pačajipe si beznačajno thaj o obećanje ni vredil khanči.

¹⁵ Golese so, o Zakon izazivil e Devlesi holi ako phađol pe. Al te naj Zakon, naj ni prestup.

¹⁶ Gija si thaj e Devleso obećanje tari pač te bi e manuša prihvatin le sar daro taro Devleso milost thaj važil paše sa e Avraamese potomkura,

na samo paše kola save si podložna e Zakonese, nego i paše kola save pačan sar o Avraam. Vov si dad savorende amende

¹⁷ sar so si pisimo ano Sveto lil: “Ćerdem tut dad bute narodurengo.” Gova si čačipe anglo Dol ane savo pačaja o Avraam. Gova si Dol savo dol e mulen džuvdipe thaj kova so ni postojil pire lafesa ćerol te postojil.

¹⁸ Kana naj sasa e Avraame nada te avol le čhave, vov pačaja ani nada thaj postanisada dad bute manušengo, sar so sasa lese vačardo: “Gaći but ka aven tut potomkura.”

¹⁹ O Avraam šukar džanglja kaj nakhlo leso vreme kana šaj te avol le čhave golese so sasa le paše šel (100) berš. Džanglja so i Sara naštine te bijanol, al lesi pač ni peli.

²⁰ Ađućarda kaj o Dol ka pherol po obećanje thaj ni sumnjisada, nego zurajlo ano pačajipe thaj hvalisada e Devle.

²¹ Sasa potpuno uverimo kaj o Dol šaj ćerol so obećisada.

²² Golese thaj “o Dol đinda lese leso pačajipe sar pravednost.”

²³ Al kova so sasa pisimo “đinda lese” ni sasa samo lese,

²⁴ nego i amende. O Dol gija ka đinol i amende save pača ane Kova, savo vazdija tare mule e Isuse, amare Gospode.

²⁵ Vov sasa predimo te merol paše amare grehura a uštilo tare mule te ava opravdime.

O pačajipe anol radost

¹ Tegani, akana kana sam opravdime e pačajimasa, amen sam ano mir e Devlesa palo amaro Gospod o Isus o Hrist.

² Pačajimasa prekal leste isi amen pristup ane Devleso milost ane savo ača. Raduji amen golese kaj isi amen nada kaj o Dol ka sikavol amende pi slava.

³ Thaj na samo gova, nego raduji amen kana sam ano bilačipe, golese kaj džana kaj o bilačipe zuravol amaro strpljenje,

⁴ o strpljenje zuravol o karakteri thaj taro karakteri zuravol i nada.

⁵ Thaj kaja nada ni ka razočaril amen golese kaj e Devleso manglipe thavdija ane amare ile palo Sveto Duxo, savo dobisadam.

⁶ Golese, o Hrist mulo paše bidevlikane ano pravo vreme, kana amen vadži sama duxovno slaba.

⁷ Pharo si khoni te dol piro džuvdipe te bi spasila avere manuše pa i te si gova manuš pravedno. Iako pašo but šukar manuš šaj bi neko mandola te merol.

⁸ Al o Dol sikavol po manglipe premal amende gija so o Hrist mulo amende vadži kana sama grešnikura.

⁹ Kobor po but akana, kana sam opravdime lese ratesa, ka ava spasime tare Devlesi holi.

¹⁰ O Dol amencar mirisajlo palo meripe lese Čhaveso vadži kana sama e Devlese dušmanura, gija vadži po but o Dol ka spasil amen ane Hristeso džuvdipe akana kana mirisaljam lesa.

¹¹ A na samo gova, nego vadži po but ka raduji amen ano Dol prekal amaro Gospod o Isus o Hrist, tare savo primisadam pomirenje.

O Adam thaj o Hrist

¹² Golese, o greh avilo ano sveto prekal o jekh manuš thaj prekal o greh avilo o meripe. Gijate o meripe nakhlo pe sa e manuša golese kaj savore grešisade.

¹³ O greh sasa ko sveto i angleder so avilo o Zakon, nego o greh khanikase ni đinol pe, te naj le o Zakon.

¹⁴ Al o meripe vladisada tare Adameso dži e Mojsijaso vreme i pe kola save ni phaglje e Devleso zapovest sar o Adam, savo si slika Kolesi savo ka avol.

¹⁵ E Devleso daro naj sar o greh e Adameso. Golese so, te but džene mule zbog o greh jekhe manušeso, e Adameso, but po baro si e Devleso milost thaj o daro savo primisade but džene prekal o milost jekhe manušeso, e Isuseso e Hristeso.

¹⁶ Thaj gova daro naj sar kova so avilo prekal kova savo grešisada. Gija, pale jekh greh avilo o sudo savo anda osuda, a o milosno daro avilo pale but grehura thaj anda opravdanje.

¹⁷ Golese, te o meripe lija te vladil pe sa e manuša golese so jekh manuš ćerda greh, gija vadži po but kola save primin ano izobilje e Devleso milost thaj e Devleso daro taro pravednost, ka vladin ano džuvdipe prekal jekh manuš, o Isus o Hrist.

¹⁸ Golese, sar so sa e manuša sesa osudime pašo greh jekhe manušeso, isto gijate pašo jekh

pravedno delo sa e manuša ka aven opravgdime thaj ka avol len čačukano džuvdipe.

¹⁹ Golese kaj, sar so pašo neposlušnost jekhe manušeso postanisade but manuša grešnikura, isto gijate pašo poslušnost jekhe manušeso but džene ka aven pravednikura.

²⁰ O Zakon avilo te bi e grehura barona. Al kaj but barilo o greh, odori o Dol dija po milost ane pobari mera.

²¹ Gova sasa te bi, sar angleder o greh vladila e merimasa, ko isto način e Devleso milost vladila prekal o pravednost thaj te anol o džuvdipe bizo meripe palo Isus o Hrist, amaro Gospod.

6

Mule pašo greh, džuvde pašo Hrist

¹ Golese, so te vačara? Vadži li ka nastavi te čera grehura sar bi e Devlesi milost avola po baro?

² Na, nisar! Al sar šaj amen save muljam e grehurende vadži te živi ane lende?

³ Ni li džanen kaj amen savore, save krstisaljам ano Hrist o Isus, ane leso meripe sam krstime?

⁴ Golese, palo krstipe muljam thaj prahosaljam katane e Hristesa, te bi šajine te živi neve džuvdimasa, sar so i o Hrist uštalo tare mule pe Dadese slavnone zuralimasa.

⁵ Golese, te postanisadam lesa jekh ano meripe, sar so Vov mulo, isto gija ka ava lesa jekh ko uštipe tare mule, sar so i Vov uštalo.

⁶ Amen džana kaj amaro purano manuš sasa čhuto ko krsto katane e Hristesa, te bi amaro

grešno telo avola uništimo, te ma bi vadži avasa robura e grehose.

⁷ Golese kaj kova savo mulo, oslobodimo si tare grehura.

⁸ Ako muljam e Hristesa, pača kaj lesa ka ava i džuvde.

⁹ Golese so džana kaj o Hrist, pale gova kana užilo tare mule, našti palem te merol. O meripe pe leste naj le vadži nisavo zuralipe.

¹⁰ O meripe, savesa Vov mulo, sasa meripe te bi phađola o zuralipe e grehoso, jekh drom paše sa e đivesa. Al o džuvdipe savo akana živil si o džuvdipe e Devlese.

¹¹ Gijate i tumen smatrin kaj sen mule e grehurende, al džuvde e Devlese ano Hrist o Isus.

¹² E grehura ni smin vadži te vladin pe tumaro mulikano telo, te bi pokorina tumen lese grešnone manglimasa!

¹³ Ma te den tumare telose kotora pašo greh te ma aven oruđe savencar ka ćeren nepravda. Mesto gova, den korkore tumen e Devlese, sar kola save mule thaj džuvdile. Tumare kotora e telose den e Devlese te aven oruđe savencar ka ćeren pravednost.

¹⁴ O greh ni ka vladil pe tumende, golese kaj naj sen talo Zakon, nego talo milost.

Robura taro pravednost

¹⁵ So tegani te ćera? Trubul li te ćera grehura golese so naj sam talo Zakon, nego talo milost? Na, nisar!

¹⁶ Dal ni džanen kaj kana khanikase preden tumen te služin sar robura, šunen le thaj lese

sen robura. Šaj aven robura pašo greh, savo ka inđarol tumen ano meripe, il šaj aven robura ano poslušnost e Devlese, so inđarol ano pravednost.

¹⁷ Al hvala e Devlese so iako sena sluge e grehose, akana sa e ileša pokorisaljen pašo primer taro sikajipe savo dija pe tumende.

¹⁸ Akana sen oslobodime taro greh thaj postanisaden robura taro pravednost.

¹⁹ Vačarav tumende manuškane čhibasa golese kaj kala buća si phare te haljaren pe. Golese kaj, sar angleder predajisaden tumare kotora e telose te služin sar robura e duxovnone melalimase thaj pašo bezakonje savo inđarol ano po baro bezakonje, gijate akana predajisaden tumare kotora e telose te služin sar robura taro pravednost te živin sveto džuvdipe pašo Dol.

²⁰ Golese kaj, dži kana sena robura pašo greh, ni sena podložna pašo pravednost.

²¹ Thaj savo korist sasa tumen tare gola buća, sostar ađive ladžan? O rezultat taro sa gova si meripe.

²² Al akana, kana sen slobodna taro greh thaj postanisaden robura e Devlese, rezultat tare gova si tumaro posvećenje e Devlese, a sar rezultat ko krajo si džuvdipe bizo meripe.

²³ Golese kaj, i plata pašo greh si meripe, al daro e Devleso si džuvdipe bizo meripe ano Hrist o Isus, amaro Gospod.

7

Slobodna taro Zakon

¹ Ni li džanen, phralalen thaj phejalen manglalen – golese kaj vačarav kolende so džanen o Zakon – kaj o Zakon vladil po manuš samo dok si džuvdo?

² Na primer, i romni savi isi la rom, palo Zakon si phangli paše leste sa dok si vov džuvdo. Al te mulo lako rom, i romni si oslobodimi taro Zakon, savesa sasa phangli za ko rom.

³ Golese, te lija avere rome dok si lako rom džuvdo, ka dol pe vika preljubnica. Al te mulo lako rom, oslobodimi si taro Zakon thaj ni čerol preljuba te lija avere rome.

⁴ Gija i tumen, phralalen thaj phejalen manglalen, gija so o Hrist dija po džuvdipe amende, muljen e Zakonese te bi preperena averese, kolese savo sasa vazdimmo tare mule, gija amare buća te anen šukar bijandipe e Devlese.

⁵ Golese so, dok sama ano telo, vladisade ane amende grešna požude save anola o Zakon ane amare kotora e telose, a o bijandipe tare gova sasa meripe.

⁶ Al akana sam oslobodime taro Zakon, golese kaj muljam kolese so ičarda amen ano ropstvo. Gija akana ko nevo način služi e Devle Duxosa, a na e slovosa taro Zakon, sar so sasa palo purano.

Amaro maripe e grehosa

⁷ Golese, so te vačara? O Zakon li si greh? Na, nisar! Te ma avola o Zakon, ne bi džanava so si greh. Golese kaj ne bi džanava kaj si i požuda bilači te ma vačarola o Zakon: “Ma mang khanči so naj čiro!”

⁸ Al o greh lija i prilika thaj palo zapovest ane mande izazivisada dži jekh požuda. Golese, o greh si bizo Zakon mulo.

⁹ Me angleder živisadem bizo Zakon, al kana avilo o zapovest, o greh džuvdilo.

¹⁰ Al me muljem thaj gija sikadilo kaj o zapovest, savo trubuja te anol mande o džuvdipe, anda mande o meripe.

¹¹ Golese so o greh lija i prilika, koristisada o zapovest, xoxada man thaj gija mudarda man.

¹² Golese, o Zakon si sveto thaj o zapovest si sveto, pravedno thaj šukar.

¹³ Dal gova značil kaj e šukar buća ande mande meripe? Na, nisar! Al te bi sikadola o greh sar greh, maškaro gova šukaripe anda mande meripe, te o greh avol maškaro zapovest embaro grešno bilačipe.

¹⁴ Tegani džana kaj si o Zakon duxovno. Al me sem telesno, bićindo sar robo e grehose.

¹⁵ Našti man te razumiv so ćerav. Golese kaj ni ćerav gova so čaće mangav, nego mesto gova ćerav baš kova so mrziv.

¹⁶ Al ako ćerav kova so ni mangav, tegani složiv man kaj si o Zakon šukar.

¹⁷ Gija, akana vadži gova ni ćerav me, nego o greh savo živil ane mande.

¹⁸ Golese, džanav kaj ane mande, ane mingro telo – ni živil khanči šukar. Mangav te ćerav šukaripe, al naj sem ano stanje te ćerav šukaripe.

¹⁹ Golese, ni ćerav o šukaripe so mangav te ćerav, al ćerav o bilačipe so ni mangav te ćerav.

²⁰ Al te ćerdem kova so ni mangav, gova značil kaj ni ćerav gova me, nego o greh savo živil ane mande.

²¹ Gijate arakhav kava zakon: kana mangav te ćerav šukaripe, o bilačhipе si sigate gothe.

²² Ane mingro ilo sem oduševimo e Devlese Zakonesa,

²³ al ane me katora e telose dikhav aver zakon, savo marolpe e zakonesa so si ane mingri gođi thaj phandol man talo zakon e grehoso, savo si ane me katora e telose.

²⁴ Bibaxtalo sam me manuš! Ko ka ikalol man tare kava telo e merimaso?

²⁵ Hvala e Devlese savo ćerol gova prekal o Isus Hrist, amaro Gospod!

Gija, tegani me, mingra gođasa služiv e Devlese Zakonese, al mingre telosa služiv e zakonese taro greh.

8

Džuvdipe ano Duxo

¹ Golese, akana naj vadži nisavi osuda kolende save si ano Isus o Hrist.

² Golese kaj o zakon e Duxoso savo anol amende džuvdipe ano Hrist o Isus, oslobodisada tut taro zakon e grehoso, savo inđarol ano meripe.

³ Gova so o Zakon naštine te ćerol golese kaj amaro telo si slabo, gova ćerda o Dol gija so bičhalda pe Čhave saveše dija isto telo sar amaro, saveša ćera grehura, sar žrtva pašo greh, te bi osudila o greh ano telo.

⁴ O Dol ćerda gova te bi ane amende pherdola sa so o Zakon manglja amendar, save naj sam vadži džuvde palo telo, nego palo Duxo.

⁵ Kola save živin palo telo, den gođi kova so si telesno, al kola save živin palo Duxo, den gođi kova so si ugodno e Duxose.

⁶ Golese kaj i gođi savi inđarol o telo, džal ano meripe. Al i gođi savi inđarol o Duxo, džal ano džuvdipe thaj ano mir.

⁷ I gođi savi inđarol o telo si dušmano e Devleso, golese kaj ni pokoril pe e Devlese Zakonese thaj našti ćerol gova.

⁸ Golese kola ane save vadži vladil o telo našti aven ugodna e Devlese.

⁹ Al ane tumende ni vladil vadži o telo, nego o Duxo, te čaće o Duxo e Devleso živil ane tumende. Al te khanika naj e Hristeso Duxo, gova naj e Hristeso.

¹⁰ Al palem, te si o Hrist ane tumende, tumaro telo si mulo pašo greh, al o Duxo si džuvdipe ane tumende golese kaj o Dol opravdisada tumen.

¹¹ Te živisada ane tumende o Duxo koleso savo e Isuse vazdija tare mule, tegani kova savo e Hriste vazdija tare mule, ka dol džuvdipe i tumare mulikane telurende pale piro Duxo savo živil ane tumende.

¹² Gija, phralalen thaj phejalen manglalen, dužna sam, al na palo telo, te bi ano telo živisa.

¹³ Golese, te živisaden palo telo, mora te meren. Al ako e Svetone Duxosa mudaren o telo, ka živin.

¹⁴ Golese so, savoren saven o Duxo e Devleso vodil, von si čhave e Devlese.

¹⁵ O Duxo savo primisaden, ni inđarol tumen ano ropstvo te bi palem avena ani dar, nego primisaden e Duxo savo ćerda tumen te aven e Devlese čhave, pale savo šaj da vika: "Abba, Dade!"

¹⁶ Kava Duxo korkoro svedočil amare duxose kaj sam čhave e Devlese.

¹⁷ Te sam e Devlese čhave, amen sam e Devlese naslednikura katane e Hristesa. Al gova šaj ava čaće e Hristesa samo ako lesa i trpi, sar so vov trpisada, te bi katane lesa primisa i slava.

O Sveto Duxo anol sloboda thaj slava

¹⁸ Smatriv kaj amare patnje save amen isi akana naj khanči ano poređenje e slavasa savi o Dol ka sikavol amende.

¹⁹ Golese kaj, sa e stvorenjura, željno ađućaren o đive kana o Dol ka sikavol ko si čaće lese čhave.

²⁰ Sa e stvorenjura postanisade čučipe, al na pe manglimasa, nego e Devlese manglimasa savo čhuta len ane gova – ani nada

²¹ kaj sa e stvorenjura ka aven oslobodime taro ropstvo savo inđarol ano propast, ani slavno sloboda e Devlese čhavendi.

²² Džana kaj sa e stvorenjura, sa dži akana, uzdišin thaj mučin pe, sar i romni ane bijanimase dukha.

²³ Thaj na samo von, nego i amen save isi amen o Duxo sar angluno kotor tare Devlese darura, uzdiši ane amende thaj vadži željno ađućara, o Dol potpuno te usvojil amen sar pe čhaven, odnosno te oslobodil amare telura.

²⁴ Golese kaj, amen sam spasime gole nadasa. Al i nada savi šaj dičhol pe, naj nada. Golese so, ko nadil pe kolesa so več isi le?

²⁵ Al te nadisaljam kolesa so vadži naj amen, tegani gova ađučara bare strpimasa.

²⁶ Gija, i o Sveto Duxo pomognil amende ane amare slabostura. Amen ni džana so trubul te moli. Al korkoro o Sveto Duxo molil pe amende uzdahurencar save našti te vačaren pe lafurencar.

²⁷ Al o Dol savo dičhol ane manuškane ile džanol so o Duxo mandol, golese kaj o Duxo pale Devleso manglipe molil paše Devlese manuša.

²⁸ Amen džana kaj o Dol ane sa ćerol šukar kolende save manden le thaj saven Vov birisada pale piro plan.

²⁹ Vov džanglja len angleder so postojisade thaj angleder birisada len te aven sar leso Čhavo. Gijate o Isus, e Devleso Čhavo, avol angluno bijando čhavo maškare pe phrala thaj pe pheja.

³⁰ Kolen kas angleder o Dol birisada, len i akharda. Kolen kas akharda, len i opravdisada, a kolen kas opravdisada, len i proslavisada.

E Devleso manglipe ano Hrist

³¹ So šaj vačara pe kava? Te si o Dol amencar, ko šaj avol protiv amende?

³² O Dol, savo čak ni poštedisada pe Čhave, nego dija le te merol mesto savore amen, na li ka dol amen sa aver katane lesa?

³³ Ko šaj tužil kolen saven birisada o Dol? Khoni! O Dol si kova savo opravdil len.

³⁴ Ko ka osudil len? Khoni! O Hrist o Isus savo mulo, a na samo gova, vov i užtilo tare mule, akana bešol ko počasno than ki desno rig e Devlesi thaj molil amende.

³⁵ Ko šaj crdol amen taro manglipe e Hristeso? Šaj li o pharipe, o bilačhippe, o progonstvo, il o bokhalipe, o čororipe, o opasnost, il o meripe?

³⁶ Sar so si pisimo ano Sveto lil:
“Zbog tuće mudaren amen dži jekh đive;
amen sam sar bakre činimase.”

³⁷ Al pe sa kava amen zurale pobedi pale kova savo manglja amen.

³⁸ Zurale pačav kaj khanči – ni o meripe, ni o džuvdipe, ni e anđelura, ni o šorutnipe, ni kova so si akana, ni kova so ka avol, ni e zora,

³⁹ ni kova so si upre, ni kova so si tele, ni khanči aver so si stvorimo našti crdol amen taro manglipe e Devleso savo si ano Hrist o Isus, amaro Gospod.

9

O Dol thaj o Izrael

¹ Me vačarav čačipe ano Hrist, ni xoxavav thaj mingro savest, savo vodil o Sveto Duxo, si mande svedoko

² kaj ane mingro ilo si bari žal thaj dukh savi ni ačhol.

³ Golese so, mangava bi i me korkoro te avav harami thaj crdimo taro Hrist umesto me phrala thaj me pheja, sar te bi šaj gova spasila len, save si mingri familija palo telo.

⁴ Von si e Izraelcura: len o Dol usvojisada sar čhaven, thaj objavisada lende i slava, e

savezura, o Zakon, sar te služin e Devle thaj pire obećanjura.

⁵ Lende si e paradada o Avraam, o Isaak thaj o Jakov thaj lendar si o manuškano poreklo e Hristeso, savo si Dol pe savorende. Nek avol blagoslovimo o Dol ane sa e đivesa! Amin.

⁶ O Dol li phaglja pe obećanjura? Na. Golese so, naj savore save aven taro Izrael čačukane Izraelcura.

⁷ Naj ni savore čačukane e Devlese čhave samo golese so si e Avraameso potomstvo, nego: “Prekalo Isaak ka računil pe čiro potomstvo.”

⁸ Gova značil kaj e čhave palo telesno poreklo naj e Devlese čhave, nego e čhave save si bijande palo obećanje računin pe sar Avraameso potomstvo.

⁹ Golese kaj kava si o lafi taro obećanje: “Ka iri man tute aver berš ane kava vreme thaj e Sara ka avol čhavo.”

¹⁰ Thaj na samo voj, nego thaj i Reveka inđarda ano vođi bliznakuren, a sasa la čhave taro amaro paradad o Isaak.

¹¹ Golese so, kana vadži e čhave ni bijandile thaj ni čerde ni lače ni bilače, te bi o izbor avola pale Devleso plan,

¹² na pale lende buća, nego taro Kova savo akharol – o Dol phenda e Revekaće: “O phureder čhavo ka služil e po terne čhave.”

¹³ Sar so si pisimo ano Sveto lil:
“E Jakove mangljem,
a e Isave mrzisadem.”

¹⁴ Golese, so te vaćara? Dal si o Dol nepravedno? Na, nisar!

15 Golese so e Mojsijase vačarda:

“Pe kaste ka smiluiiv man, ka smiluiiv man,
pe kaste ka sažaliv man, ka sažaliv man”

16 Gija, ni zavisil kolestar savo mandol, ni kolestar savo trudil pe, nego zavisil taro Dol savo smiluil pe.

17 Golese kaj ano Sveto lil o Dol phenol e faraonese:

“Golese vazdijem tut te ave vladari,
te sikavav pe tute mingri zor
thaj te šundol mingro alav
pe sa i phuv.”

18 Gija, o Dol smiluilpe pe kova kase mandol, a čerol zurado ilo kolende kase mandol.

19 Neko šaj bi pučola: “Tegani, sose o Dol vadži rodol i krivica pe manuša? Golese, ko šaj suprostavil pe kova so Vov mandol?”

20 Al ko san tu, manušeja, te protivi tut e Devlese? Dal kova so si čerdo ka vačarol kolese so čerda le: “Sose gija čerdan man?”

21 Gija, dal e grnčare naj pravo tari jekh isto glina te čerol čaro pašo čast, a aver čaro paši ladž?

22 O Dol manglja te sikavol piri holi te bi e manuša dičhena lesi zor. Al, bizo obzir pe gova, ipak sasa le but strpljenje pe kola ke save sasa holjamo, a save sesa pripremimo pašo propast,

23 te bi sikavola o barvalipe pe slavako kolende save primin o milosrđe, saven angleder pripremisada paši slava.

24 Amen sam gola saven o Dol akharda, na samo tare Jevreja, nego i tare sa avera narodura.

25 Sar so o Dol vačarol ano lil e prorokoso e Osijaso:

“Mingre manušencar ka akharav
kolen save ni sesa mingre manuša,
thaj ka akharav kolen saven ni mangljem
mingre mangle.”

26 Thaj:

“Ke okova than kaj sasa vačardo lende:
‘Tumen naj sen mingro narodo’,
ka aven akharde
‘čhave e džuvde Devlese’.”

27 O proroko o Isaija dol vika pašo Izrael:

“Te aven e čhave e Izraelese
kobor si morsko pošik,
ipak samo zala lendar ka aven spasime,

28 golese kaj o Gospod sigate thaj sa po Lafi
ka ispunil pi phuv.”

29 Thaj sar so angleder prorokujisada o proroko o Isaija:

“Te o Gospod pe vojske
ni ačhada amende potomstvo,
avasa bi uništine sar i Sodoma
thaj bi ličisa pi Gomora.”

E Izraelesi nevera

30 Golese, so te vačara? Aver narodura, save ni rodi je pravednost, dobisade pravednost – pravednost savo avol taro pačajipe.

31 Al e Izraelcura save trudisajle te icaren gova Zakon te bi avena pravedna anglo Dol, naštime te aven dži ke gova.

32 Sose? Golese kaj ni trudisajle te aven o pravednost pačajimasa, nego pe bućencar. Avile pašo “bar e perimaso” savo perada len.

³³ Sar so si pisimo ano Sveto lil:
"Dičhen, ko Sion čuvav o bar
pe savo e manuša ka peren,
al kola save pačan ane leste,
ni ka ladžan."

10

¹ Phralalen thaj phejalen mingralen, sa me ilesa mangav thaj moliv man e Devlese e Izrael-cura te aven spasime.

² Šaj svedočiv kaj len isi revnost e Devlese, al bizo ispravno haljaripe.

³ Golese kaj ni pindžarde o pravednost savo avol taro Dol, manglje te steknin piro pravednost thaj ni pokorisajle pašo pravednost savo avol taro Dol.

⁴ Golese kaj, o Hrist ane sa pherda o Zakon te bi avola opravdimo dži jekh savo pačal.

O spasipe si dži jekhese

⁵ Golese kaj, o Mojsije pisil taro opravdanje, savo avol taro Zakon: "Kova savo ćerol e Devlese zapovestura, ka živil pale lende."

⁶ Al ano Sveto lil vaćarol pe taro opravdipe savo avol taro paćajipe: "Te ma puće tut ano ilo: 'Ko ka uštol ko nebo?' So značil: 'Ko ka anol e Hriste taro nebo ki phuv?'"

⁷ Thaj ma te pućen tumen: 'Ko ka uljol ano bezdan?' So značil: 'Ko ka uljol te anol e Hriste tare mule?' "

⁸ Al sar si pisimo ano Sveto lil: "O Lafi e Devleso si paše tute, pe ćire vušta si thaj ane ćiro ilo" – gova Lafi si haberi e paćajimaso savo amen propovedi.

⁹ Gijate, te priznajisadan ċire vuštencar kaj “o Isus si Gospod” thaj paċa ane ċiro ilo kaj o Dol vazdija le tare mule, ka ave spasimo.

¹⁰ Golese kaj, amen paċa ano ilo te ava opravdime, al vuštencar priznaji te ava spasime.

¹¹ Sar so si pisimo ano Sveto lil: “Khoni savo paċal ane leste, ni ka ladŝal.”

¹² Golese so naj razlika maškaro Jevrejo thaj o abandŝija, golese kaj o Gospod si jekh thaj isto paše savorende thaj but blagoslovil kolen save akharen leso alav.

¹³ Gija si pisimo i ano Sveto lil: “Dŝi jekh savo akharol o alav e Gospodeso, ka avol spasimo.”

¹⁴ Al angleder so ka akharen e Devle, trubul te paċan ane leste. A palem, našti paċan ane leste te ni ŝunde lestar. A te bi ŝunena taro Gospod, trubul khoni te propovedil lenđe lestar.

¹⁵ Sar khoni ka propovedil lestar ako ni sasa biċhaldo taro Dol? Sar so si pisimo ano Sveto lil: “So si ŝukar kana avol kova savo anol o Laċho Lafi!”

¹⁶ Al ni prihvatisade savore o Laċho Lafi. Golese kaj, o proroko o Isaija vaċarol: “Gospode, ko paċaja ane amare lafura?”

¹⁷ O paċajipe avol kana si ŝundo o Laċho Lafi, a o Laċho Lafi ŝundol kana si propovedimo o haberi taro Hrist.

¹⁸ Al me puċav: E manuša li ni ŝunde amaro haberi? Va, ŝunde! Sar so si pisimo ano Sveto lil:

“Lengo glaso nakhlja sa i phuv
thaj lenđe lafura ŝundile ko krajo e svetoso.”

19 Palem pučav: E Izraelcura li ni haljarde? Va, haljarde. Angleder o Dol vačarda prekal o Mojsije:

“Me ka čerav tumen ljubomorna
pe kola save naj narodo.

Ka holjarav tumen
narodosa savo ni haljarol.”

20 Thaj o proroko o Isaija bizi dar phenol:

“Arakhlje man – e Devle – kola save ni rodi je
man.

Sikadiljem kolende save ni pučlje mande.”

21 Al pašo Izrael phenol:

“Dži jekh dive pružisadem mingre vasta pre-
male manuša,
save si neposlušna thaj ponosna.”

11

E Devleso milost premalo Izrael

¹ Pučav, gijate: “Dal o Dol čhudija pe manušen?” Na, nisar! Golese kaj sem i me Izraelco taro potomstvo e Avraameso, tari koč e Venijaminesi.

² Ni čhudija o Dol pe manušen saven angleder birisada. Ni li džanen so o proroko o Ilija vačarda ano Sveto lil kana ani molitva žalisajlo e Devlese po Izrael?

³ “Gospode! Sa čire prorokuren mudarde thaj čire oltara perade.

Ačhiljem samo me džuvdo,
a akana roden thaj man te mudaren.”

⁴ Al so vačarda o Dol e Ilijase?

“Ačhadem mande vadži ehta milje (7 000)
manušen

save ni pele ke koča e Vaalese, e xoxavne devlese.”

⁵ Gija thaj ane kava vreme isi saven o Dol birisada pale piro milost.

⁶ A te birisada len o Dol pale piro milost, tegani gova naj paše lenđe buća. Gija, e Devleso milost ne bi avola milost.

⁷ So, tegani? E Izraelcura ni dobisade kova so rodije, al e birime dobisade, a averenđe zurajle e ile.

⁸ Sar so si pisimo ano Sveto lil:

“Dija len o Dol duxovno sojipe,

e jakha te ma dičhen

thaj kana te ma šunen,

sa dži kava đive.”

⁹ O caro o David phenol:

“Nek dolen pe ani klopka

thaj nek peren ane zamke

kana pheren pumare astalura xamasa.

Nek peren thaj nek aven kaznime.

¹⁰ Nek aven lenđe jakha kore te našti dičhen,

thaj nek bandon lenđe dume taro pharipe

ane sa e đivesa.”

O spasenje avere narodurengo

¹¹ Pučav gijate: Dal sapletisajle e Izraelcura te bi perena? Na, nisar! Al paše lenđe grehura o spasenje avilo avere narodurende, te bi e Izraelcura avena ljubomorna.

¹² Al te postanisada lengo greh baro blagoslov e svetose thaj gova so pele, postanisada blagoslov avere narodurende, kobor tegani avera narodura ka primin blagoslov kana e Jevreja ka aven gasave saven o Dol mandol?

¹³ Al tumende save naj sen Jevreja, vačarav: golese so me sem apostol avere narodurengo, dav sa mandar te baravav mi služba

¹⁴ ani nada te bi mingre manušen čuvava te aven ljubomorna thaj te bi spasina pe nesave lendar.

¹⁵ Kana o Dol odbisada e Jevrejen, mirisajlo avere narodurencar. So, gija, ka značil kana o Dol palem ka prihvatil e Jevrejen, nego te vazdol len andare mule?

¹⁶ Te si angluno kotor taro humer posvetimo e Devlese, tegani si sa o humer sveto. A te si o koreno sveto, ka aven sveta i e raja.

Kalemipe avere narodurengo

¹⁷ Al te sesa nesave raja phađe thaj tu – savo naj san jevrejo – divljo maslino, san kalemime maškar lende thaj akana isi tut kotor ano koreno thaj primi blagoslov andaro koreno e maslinako,

¹⁸ dikh te ma ave barikano angle čhinde raja. Al te san barikano, ma te bistre kaj ni inđare tu o koreno, nego o koreno tut.

¹⁹ Al tu vačare: “E raja sesa čhinde te šaj me avav kalemimo ke lengo than.”

²⁰ Čače, gola raja sesa čhinde golese so ni pačaje, al tu ače golese kaj pača. Ma te vazde tut, nego te dara golestar so bi šajine te avol.

²¹ Golese kaj, te o Dol ni poštedisada e čačukane raja, ni tut ni ka poštedil.

²² Golese, dikh savo šukar thaj strogo si o Dol. Vov si strogo premal kola save peren, al si šukar premal tute, te ačhiljan ane leso šukaripe. Al te ni ačhiljan, i tu ka ave čhindo.

²³ Al i von e Izraelcura, te ni ačhile ano bipaçajipe, ka aven palem kalemime. Golese kaj, o Dol isi le zuralipe palem len te kalemil.

²⁴ Gija, te san tu – savo naj san jevrejo – sar prirodno ran tari divljo maslina čhindo thaj sana neprirodno kalemimo pi pitomo maslina, kobor tegani po ločheste ka aven kalemime pi piri maslina e Izraelcura save si laće čačukane raja?

O Izrael ka avol spasimo

²⁵ Ni mangav, phralalen thaj phejalen, kava garajipe te ačhol tumende garado, ma te aven barikane. Nesave manuša taro Izrael si zurale ilende, al gova ka avol sa dži kaj o đinipe tare sa aver narodura ni ćerdol e Devleso narodo.

²⁶ Gija ka avol spasimo sa o Izrael, sar so si pisimo ano Sveto lıl:

“Taro Sion ka avol o Izbavitelj

thaj ka crdol tare Jakovese potomkura sa o bidevlikanipe.

²⁷ Ka ćerav savez lencar
kana ka crdav lende grehura.”

²⁸ But tare manuša andaro Izrael si akana dušmanura e Lačhe Lafese, al gova si šukaripe tumende, avere narodurende. Al, von si vadži birime manuša saven o Dol mandol, golese so si von potomkura taro Avraam, o Isaak thaj o Jakov.

²⁹ Golese so, o Dol ni menjil pi odluka kas akharol thaj kase dol pe darura.

³⁰ Sar so tumen save naj sen jevreja ano anglu-nipe ni šunden e Devle, al akana primisaden o milosrđe paše jevrejengo bipaçajipe,

³¹ gija i e jevreja akana ni šunen e Devle, tumen save naj sen jevreja, te primin o milosrđe, te bi i von primina e Devleso milosrđe.

³² Golese kaj, o Dol sa e manušen phanglja ano neposlušnost, te bi savorende smiluila pe.

Slava e Devlese

³³ O, kobor si baro e Devleso barvalipe, mudrost thaj o džanglipe!

E Devlese odluke khoni našti objasnil
thaj lese droma khoni našti haljarol.

³⁴ Sar so si pisimo ano Sveto lil:

“Ko pindžarda e Gospodesi gođi?

Il ko sasa leso savetniko?”

³⁵ Thaj: “Ko e Devle dija khanči
so bi Vov lese moralo te iril?”

³⁶ Golese so, sa avol lestar,
maškar leste thaj lese.

Lese nek avol i slava ane sa e đivesa. Amin.

12

Nevo džuvdipe ano Hrist

¹ Golese, phralalen thaj phejalen, moliv tumen e Devlese milosrđeša, te den tumare telura sar džuvdi thaj sveto žrtva so ka avol e Devlese ugodno. Thaj gova ka avol tumaro čačukano služipe e Devlese.

² Ma prilagodin tumen kale svetosa! Mesto gova, mučhen o Dol te menjil e promenasa tumari gođi, te šaj haljaren so o Dol mañdol, so si šukar, so si lese ugodno thaj so si savršeno.

³ Zbog o daro savo o Dol dija man pale piro milost, vačarav dži jekhesse tumendar: ma

precenin tumen korkoren, nego den gođi tumendar razumno, premali mera e pačajimasi savi o Dol dija dži jekhe tumendar.

⁴ Golese kaj, sar so amen isi but kotora ano telo, al dži jekhe isi aver bući,

⁵ gija isto gova si i amencar. But amen sam jekh telo ano Hrist thaj dži jekh si povezimo avere kotorencar.

⁶ Al isi amen averčhande darura palo milost savo dija amende o Dol. Kole kas isi daro te prorokujil, nek koristil gova daro gaći kobor pačal.

⁷ Kas isi daro te služil, nek služil. Kas isi daro te sikavol, nek sikavol.

⁸ Kas isi daro te zuravol, nek zuravol. Kas isi daro te dol, nek dol darežljivo. Kas isi daro pašo vodstvo, nek ćerol gova marljivo. Kas isi le daro te ćerol šukaripe avere manušenje, nek ćerol gova radujimasa.

⁹ Tumaro manglipe mora te avol iskreno. Mrzin o bilačipe thaj icaren tumen šukar.

¹⁰ Manden jekh avere sa e ilesa sar tumare familija. Poštujin jekh avere thaj dži jekh tumendar nek cenil avere pobut nego korkoro pes.

¹¹ Ćeren bući revno thaj ma aven bibučarne. Jagasa ano Duxo služin e Devle!

¹² Aven radosna ani nada. Ano bilačipe aven strpljiva thaj ani molitva aven ustrajna.

¹³ Ulaven so isi tumen e Devlese manušencar, kase trubul pomoć. Gostoljubivo primin sa e manušen ane čera.

¹⁴ Blagoslovin kolen save traden tumen.

Mandën lende samo šukaripe thaj ma den len armaja.

¹⁵ Radujin tumen kolencar save radujin pe thaj roven kolencar save roven.

¹⁶ Aven složna maškar tumende. Ma vazden tumen, nego družin tumen kolencar save avera smatrin kaj si po zala vredna. Ma aven barikane!

¹⁷ Ma irin khanikase bilačhipe pašo bilačhipe. Dičhen te čeren gova so si šukar angle jakha sa e manušende.

¹⁸ Te šaj, te si dži tumende, živin ano mir sa e manušencar.

¹⁹ Manglalen, ma osvetin tumen, nego ačhaven than e Devlese holjaće, sar so si pisimo ano Sveto lil: "I osveta si mingri, me ka irima", vačarol o Gospod.

²⁰ Mesto gova, čeren kava:

"Te si bokhalo čiro dušmano, parvar le!

Te si trošalo, de le te pijol!

Golese, te čerdan gova,

ka čide jagale angara pe leso šoro."

²¹ Ma de o bilačhipe te pobedil tumen, al šukarimasa tu pobedi o bilačhipe.

13

Pokorna pašo vlast

¹ Dži jekh manuš nek avol pokorno pašo vlast, golese so naj gova vlast savo ni čhuta o Dol. Kolen save si ko vlast, o Dol čhuta.

² Golese, ko suprostavil pe pašo vlast, protivil pe paše gova so čhuta o Dol. Kola save protivin pe anen i osuda korkore pe peste.

³ Golese kaj kola so éeren šukar buća ni trubun te daran kolendar so si ko vlast, nego kola so éeren bilačhe trubul te daran. Te ni mangljan te dara taro vlast, éer šukar thaj lendar ka avol tuće pohvala.

⁴ Kolen so si ko vlast dija amen o Dol te aven amende ko šukaripe. Al te éerdan bilačhe, dara golese so von ni inđaren o mačo khančese. Von služin e Devle thaj si osvetnikura save anen e Devlesi holi pe kola save éeren bilačhe.

⁵ Gija av kova savo trubul te pokoril pe, na samo paše Devlesi holi, nego i pašo círo savest.

⁶ Golese i počinen e porezura, kaj si von e Devlese sluge save dije pestar sa paši goja bući.

⁷ Den dži jekheso so dugujin: Kase dugujin porez, den porez; kase carina, carina; kase poštujipe, poštujipe; kase čast, čast.

Manglipe e phralengo

⁸ Ma ačhen khanikase dužna sem te manden jekh avere. Golese so, ko mandol avere, pherda e Devleso Zakon.

⁹ Golese kaj e zapovestura: “Ma čher preljuba! Ma mudar! Ma čor! [Ma svedoči xoxavne!] Ma mang khanči so naj círo!”, sa kala zapovestura thaj vadži sa aver zapovestura si ane kava jekh zapovest: “Mang círe pašutne sar korkore tut.”

¹⁰ Manglipe ni éerol bilačhipe e pašutnese. Gija, o manglipe si o pherdipe tare Devleso Zakon.

Paše si o Dive e Isuseso

¹¹ A kava éeren, golese so džanen kaj već avilo o vreme te ušten taro suno. Golese so akana o

đive taro spasenje amende si popaše, nego kana lijam te pača.

¹² I rat načol a o đive si paše. Golese, te čhuda amendar e buća e kalimase thaj te urava o oklop e svetlošo.

¹³ Te živi pristojno džuvdipe sar ano đive – na ano nekontrolisano slavipe thaj ano matipe, na ani preljuba thaj ano razvrat, na ani čingar thaj ano zavist.

¹⁴ Al uraven tumen ano amaro Gospod o Isus Hrist, a ma den gođi sar te ugodin e požudaće amare telose.

14

Ma osudi ćire phrale

¹ Šukar prihvatin kolen so si slaba ano pačajipe, al na te bi ćerena lencar čingara golese kaj den gođi averčhande.

² Nesave pačan kaj bilo so šaj xan, al kola kaso pačajipe si slabo, den gođi kaj šaj xan samo povrće.

³ Kova savo xal sa, ma te dol gođi kaj si pošukar tare kova so xal samo povrće. Thaj kova savo xal samo povrće, ma te sudil kole so xal sa. Golese kaj o Dol prihvatil soldujen.

⁴ Ko san tu savo sudi averese sluge? Leso gospodari ka odlučil isi li le pravo il naj le pravo. E Gospodeso sluga ka avol opravdimo golese kaj šaj o Gospod te opravdil le.

⁵ Neko šaj dol gođi kaj jekh đive si povажno tare aver, a aver šaj dol gođi kaj si sa e đivesa jekh. Al solduj džene trubun te aven sigurna ane kova so den gođi.

⁶ Ko dol gođi kaj jekh đive si pošukar taro dujto, ćerol gova e Gospodese. Ko xal sa, ćerol gova e Gospodese golese kaj zahvalil e Devlese. A ko ni xal sa, isto ćerol e Gospodese, thaj i vov zahvalil e Devlese.

⁷ Golese kaj ni jekh amendar ni živil korkoro pese thaj nijekh ni merol korkoro pese.

⁸ Te živisadam, e Gospodese živi, a te muljam, e Gospodese mera. Sa jekh dal živi il mera – prepera e Gospodese.

⁹ Golese so, o Hrist mulo thaj uštilo tare mule golese te bi avola Gospod e džuvdengo thaj e mulengo.

¹⁰ Al sose tu sudi ćire phrale? Il sose misli kaj san pošukar tare ćiro phral? Golese kaj savore ka iklja anglo Dol te sudil amen.

¹¹ Sar so si pisimo ano Sveto lil:

“ ‘Xav sovli pe mingro džuvdipe,’ vaćarol o
Gospod,
‘dži jekh koč ka perol angle mande
thaj dži jekh čhib ka priznajil
kaj me sem o Dol.’ ”

¹² Golese, dži jekh amendar ka dol paše peste odgovor e Devlese.

Ma den e manušenje povod pašo greh

¹³ Golese, ma vadži te osudi jekh avere, nego mesto gova dičhen ma te čhuven e phrale thaj e pheja te perol il te grešil.

¹⁴ Džanav thaj uverimo sem ano Gospod o Isus kaj ni jekh xape naj duxovno melalo korkoro pestar. Al te khoni smatrisada khanči sar melalo, tegani lese si gova melalo.

¹⁵ Te si čiro phral il phen žalosno golese so xa khanči, gova značil kaj ni čere ano manglipe. Ma upropasti e xamasa kole paše kaste o Hrist mulo.

¹⁶ Ma mučen te maren muj tumencar paše kova so džanen kaj si šukar xamase.

¹⁷ Golese, kova so si važno ano Carstvo e Devleso naj o xape ni o pijipe, nego o ispravno džuvdipe, o mir thaj o radost ano Sveto Duxo.

¹⁸ Dži jekh savo služil e Hriste ke gova način, si ugodno e Devlese thaj e manuša ka poštujin le.

¹⁹ Golese, trudi amen kova so čera te inđarol ano mir thaj te zurava jekh avere.

²⁰ Ma uništi e buća e Devlese pašo xape! Dži jekh xape šaj xal pe, al pogrešno si kana nesavo manuš xal khanči so avere manuše inđarol ko greh.

²¹ Pošukar si te ma xa mas, te ma pije mol, ni te ma čere khanči so bi čire phrale il pheja inđarola ano greh.

²² Te san ane khanči sigurno, nek avol gova maškare tute thaj o Dol. Blago kolese savo ni osudil korkoro pes paše kova so smatril kaj si šukar.

²³ Al kova, savo naj sigurno thaj xal kova so smatril kaj ni trubul te xal pe, korkoro pes osudil, golese kaj ni čerol kova ane so pačal. Čerol li khoni khanči ane so naj sigurno kaj si greh, čerol greh.

15

Čeren šukaripe averende, a na korkore tu-mende

¹ Amen save sam pozurale ano pačajipe, trubul te podnosi kolen save si slaba, a ma te ugodil korkore amende.

² Dži jekh amendar trubul te ugodil pe pašutnende paše lengo šukaripe te izgradil len.

³ Golese kaj ni o Hrist ni ugodisada pese, nego sar so si pisimo ano Sveto lil: "Pe mande pele e uvrede kolende save marde muj tusa."

⁴ Golese kaj sa so sasa angleder pisimo, pisimo si paše amaro sikajipe, te avol amen nada maškaro strpljivost thaj uteha save den amen e Sveta lila.

⁵ A o Dol, kastar avol o strpljivost thaj i uteha, nek dol tumen te aven ano jekh mišljenje maškar tumende, gija so sledin e Hriste e Isuse.

⁶ Gija, savore tumen šaj ane jekh gođi thaj jekhe glasosa te slavin e Devle, e Dade amare Gospode e Isuse e Hriste.

⁷ Golese, prihvatin jekh avere sar so o Hrist prihvatisada tumen ki slava e Devlesi.

⁸ Golese kaj vačarav tumende kaj o Hrist postanisada sluga kolende save si sunetime, te bi sikavola kaj o Dol ičarol pe obećanjura, te aven potvrdime e obećanjura save dije pe amare paradadende,

⁹ thaj i e abandžije te proslavin e Devle paše leso milosrđe, sar so si pisimo ano Sveto lil:

"Golese ka hvaliv tut maškare abandžije,
thaj ka đilabav zahvalna đilja ćire alavese."

¹⁰ Thaj pisimo si i kava:

"Radujin tumen, abandžijalen, katane lese manušencar."

¹¹ A vadži si pisimo:

“Hvalin e Gospode, savore tumen abandžijalen!
Slavin le, savore tumen manušalen.”

¹² O proroko o Isaija vačarol:

“Ka avol e Jesejeso koreno,
vov ka uštol te vladil maškare abandžije
thaj ane leste ka čhuven e abandžije pumari
nada.”

¹³ A o Dol, kastar avol i nada, nek pherol tumen
dži jekh radujimasa thaj mirosa, golese kaj pačan
lese. Gija tumari nada ka barol e zorasa taro
Sveto Duxo.

O Pavle vačarol tare lesi bući

¹⁴ Phralalen thaj phejalen, me sem uverimo
kaj sen i tumen pherde šukarimasa, pherde sa
e džanglimasa thaj šaj jekh avere te sikaven.

¹⁵ Al pisisadem tumende pozurale, golese kaj
mangljem te den tumen gođi tare nesave buća,
palo milost savo o Dol dija man,

¹⁶ te avav sluga e Hristeso e Isuseso maškare
abandžije, te propovediv e Devleso Lačho Lafi
sar svešteniko, te bi šajine e abandžije te
postanin prihvati žrtva, so si posvetimo e
Svetone Duxosa.

¹⁷ Šaj te hvaliv man kolesa so o Hrist o Isus
čerda prekal mingro služipe e Devlese.

¹⁸ Gija ni usudiv ma te vačarav khančestar
so o Hrist ni čerda prekal mande, te bi e
abandžijen čerola te aven poslušna. Gova čerda
e lafurencar thaj e bućencar,

¹⁹ zorasa tare čuda thaj znakura, zorasa e
Devlese Duxose. Gija, taro Jerusalim pa trujal sa
dži ko Ilirikum, ke sa e thana propovedisadem e
Hristeso Lačho Lafi.

20 Thaj gija uvek dikhljem te propovediv o Lačo Lafi na odori kaj e Hristese već džanglje, te ma vazdav duvari ke avereso temelji,

21 nego sar so si pisimo ano Sveto lil:

“Ka dičhen le kola savende lestar ni vačarde, thaj ka haljaren kola save ni šunde.”

O Pavle mandol te džal ano Rim

22 Golese sema sprečimo but droma te avav tumende.

23 Al akana, sar naj vadži bući mande ane gola phuva, bi mangava te avav tumende, sar so but mangav beršencar.

24 Thaj kana ka džav ki Španija, ka avav i tumende. Golese so nadi man kaj ka dikhav tumen kana ka nakhav maškaro tumaro foro thaj gothar ka ispratin man, al angleder, zala te bešav tumencar.

25 Al akana džav ano Jerusalem te služiv e Devlese manuše,

26 golese kaj e khandira ani Makedonija thaj i Ahaja odlučiade putarde ilesa te čiden pomoć paše čorore maškare Devlese manuša ano Jerusalem.

27 Odlučiade gija golese kaj si lende dužna gova. Te bi e abandžijen avola len akana kotor ane lengo duxovno šukaripe, tegani si i von dužna te služin len ano telesno šukaripe.

28 Kana ka završiv kava thaj kana ka avav sigurno kaj lije e pare, ka džav ani Španija thaj odrumal ka posetiv tumen.

29 Al džanav kaj ka anav e Hristeso pherdo blagoslov kana ka avav tumende.

³⁰ Phralalen thaj phejalen, moliv tumen amare Gospodesa e Isuse Hristesa thaj e Duxose manglimasa, te borin tumen katane mancar gija so ka molin tumen e Devlese paše mande.

³¹ Molin tumen te arakhadivav tare vasta e nepokornone manušenđe ani Judeja thaj e Devlese manuša ano Jerusalem te primin škar mingro služipe.

³² A molin tumen, te si gova e Devleso manglipe, te avav radujimasa tumende thaj te odmoriv man tumencar.

³³ A o Dol savo dol mir, nek avol savorencar tumencar. Amin.

16

Pozdravura e amalende

¹ Preporučiv tumende amara pheja e Fiva, savi služil ani khandiri ani Kenhreja.

² Primin la ano Gospod sar so si dostojno e Devlese manušenđe. Pomožin laće ane sa so bi trubula tumendar. Golese kaj voj pomožisada bute manušen, a gija i man.

³ Pozdravin e Priskila thaj e Akile, so érde mancar bući ano Hrist o Isus.

⁴ Von manglje te den po džuvdipe zbog mande. Zahvalno sem lende na samo me, nego i sa e khandira e abandžijende.

⁵ Pozdravin thaj i khandiri savi cidol pe ane lengo čer.

Pozdravin thaj e Epenete, mingre mangle amale. Vov sasa ani Cikni Azija angluno maškare kola save pačaje ano Hrist.

⁶ Pozdravin e Marija, savi but ćerda bući tumende.

⁷ Pozdravin e Andronika thaj e Junije, mingre jevrejskone amalen save sesa mancar ano phanglipe. Von si ko emšukar glaso maškar e apostolura. Von pačaje ano e Hrist angleder mande.

⁸ Pozdravin e Amplija, mingre mangle amale ano Gospod.

⁹ Pozdravin e Urbane, amare saradniko ano Hrist thaj e Stahija, mingre mangle amale.

¹⁰ Pozdravin e Apelija, savo dokažisada pi pač ano Hrist. Pozdravin sa e Aristovulese familija.

¹¹ Pozdravin e Irodijone, savo si Jevrejo sar me. Pozdravin e Narkisovese čherutnen, save pačan ano Gospod.

¹² Pozdravin e Trifena thaj e Trifose, save trudin pe ano Gospod.

Pozdravin e manglja Persida, savi gaći but trudisajli ano Gospod.

¹³ Pozdravin e Rufo birime ano Gospod thaj lese da, savi sasa sar mingri dej.

¹⁴ Pozdravin e Asinkrite, e Flegonte, e Erme, e Patrove, e Ermija, e phralen thaj e phejen save si lencar.

¹⁵ Pozdravin e Filologe thaj e Julija, e Nireje thaj lese pheja, thaj e Olimpa thaj sa e Devlese manušen save si lencar.

¹⁶ Pozdravin jekh avere svetone čumidimasa. Pozdravin tumen sa e khandira e Hristese.

Palune savetura

¹⁷ Phralalen thaj phejalen, moliv tumen, aračhen tumen kolendar save ćeren čingara thaj

sablaznin tumen. Gova si protivno taro sikajipe savo primisaden. Golese crden tumen lendar.

¹⁸ Golese kaj gasave manuša ni služin e Hristese, amare Gospodese, nego pumare vođese. Pumare šukare thaj gogle lafurencar von xan e ile e naivnone manušende.

¹⁹ Sa e pačavne šunde tare tumaro poslušnost e Devlese. Golese but radujiv man tumendar thaj mangav te haljaren so si šukar thaj te ma avol tumen khanči e bilačhimasa.

²⁰ A o Dol savo dol o mir, sigate ka phadol e Satana tale tumare pingre.

O milost amare Gospodeso e Isuseso nek avol tumencar.

²¹ Pozdravil tumen o Timotej, mingro saradniko thaj o Lukija, o Jason thaj o Sosipatar, save si Jevreja, sar so sem me.

²² Pozdraviv tumen ano Gospod i me o Tertije, savo pisiv kova so o Pavle vačarol.

²³ Pozdravil tumen o Gajo, kaste bešav thaj kaj ćidol pe i khandiri.

Pozdravil tumen o Erasto, e foroso blagajniko thaj amaro phral o Kvarto.

²⁴ [Milost amare Gospodeso e Isuseso Hristeso nek avol savorencar tumencar. Amin.]

Slava e Devlese

²⁵ Slava e Devlese savo šaj zuravol tumen ano pačajipe palo Lačo Lafi savo propovediv taro Isus Hrist. Goja tajna savi sasa garadi but vreme, akana o Dol sikada la amende.

²⁶ A akana sikada pe thaj putardilo gova so pisisade e prorokura. O večno Dol gova zapovedisada te džanen sa e narodura te bi pačana thaj te bi avena poslušna e Devlese.

²⁷ Lese jekhesa džangle Devlese, maškar o Isus Hrist, nek avol slava ane sa e đivesa! Amin.

E Devleso Lafi ko Gurbetsko dijalekt Srbija The New Testament in the Gurbet dialect of Vlax Romani

copyright © 2018 The Word for the World International

Language: Gurbet (Romani, Vlax)

Dialect: Gurbet

Translation by: Pioneers

Contributor: The Seed Company

Gurbet Savremeni Prevod

The Word for the World International [www.twftw.org]

Gurbetski romski dijalekt pripada grupi Vlah romskih dijalekata, tačnije grupi Južnih Vlah Roma. Gurbetski tip romskog jezika uglavnom se govori u jugozapadnom delu Balkana (Republika Srbija, Republika Crna Gora, Republika Bosna i Hercegovina, Republika Severna Makedonija i Republika Albanija).

The Gurbet Romani dialect belongs to the Southern sub-group of the Vlax Romani dialects. The Gurbet Romani language is mainly spoken in the southwestern part of the Balkans (Republic of Serbia, Republic of Montenegro, Republic of Bosnia and Herzegovina, Republic of North Macedonia and Republic of Albania). This translation is done specifically in the Gurbet dialect of Serbia.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation

22:18-19.

2025-06-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source
files dated 28 Jun 2025

9c40ddbf-b9d4-5e38-a96e-a0843fd7db6d